

Cine este profesorul documentarist?

Meseria de profesor documentarist a apărut relativ recent în România și încă urmează un traseu sinuos pentru a se impune în mentalitatea oamenilor și mai cu seamă în instituția școlară. Din păcate, încă se poate vorbi chiar despre cadre didactice și elevi care nu au aflat ce presupune activitatea unui profesor documentarist și cum anume ar putea acesta contribui în procesul educativ.

În primul rând, consider că este necesar să încep prin a preciza faptul că profesorul documentarist trebuie să fie absolvent cu examen de licență, de diplomă sau de absolvire a unei instituții de învățământ superior de lungă sau scurtă durată în profilul postului. În București, de pildă, există în cadrul Facultății de Litere a Universității București specializarea Biblioteconomie și Știința Informării (Științele Informării și Documentării).

Meseria de profesor documentarist este rezultatul apariției centrelor de documentare și informare (CDI) în Franța, care inițial aveau rolul de a sprijini învățarea în mediul rural defavorizat. Pe măsura trecerii timpului însă, scopul acestor structuri infodocumentare s-a modificat conform cerințelor impuse de climatul cultural și social modern. În prezent, centrele de documentare sunt definite ca centre de resurse pluridisciplinare, ca laboratoare de informare și de experimentare a noilor tehnologii puse la dispoziția elevilor, a cadrelor didactice, precum și a comunității locale.

Centrele de documentare și informare (CDI, potrivit abrevierii) funcționează în unități de învățământ și sunt amenajate și dotate conform specificului acestora. Indiferent însă de specificul școlii, fiecare centru de documentare și informare trebuie să cuprindă următoarele spații: spațiul de primire, spațiul lucrărilor documentare, spațiul informatic, audiovizual, spațiul profesorului documentarist, spațiul destinat activităților de grup, precum și spațiul rezervat lecturii de plăcere.

Într-un astfel de „laborator” își desfășoară o mare parte din activitate profesorul documentarist. Spun o mare parte, deoarece activitatea profesorului documentarist este aparte de cea a unui profesor de indiferent ce specialitate.

Profesorul documentarist are patru mari misiuni, și anume: pedagogică, culturală, de comunicare și de gestionare.

Așadar, pe lângă faptul că responsabilul CDI are în norma sa ore de predare – un opțional de inițiere în Cercetarea documentară –, acesta trebuie să desfășoare (împreună cu elevii și susținut de o echipă pedagogică) activități de animație culturală, animație audio-video și animații legate de mass-media. Totodată, el inițiază și coordonează activități de valorizare a patrimoniului cultural și acțiuni ce au drept scop educația civică. De asemenea, acesta organizează întâlniri și vizite tematice, coordonează ateliere de creație, realizează expoziții și are în atenția sa efectuarea unor parteneriate și schimburi culturale. Profesorul documentarist trebuie să colecteze, să prelucreze și să difuzeze informații necesare comunității școlare (și nu numai) din interiorul și din exteriorul unității de învățare. Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că responsabilul CDI are în grija sa gestionarea spațiului, a timpului, a funcționării, a fondului de carte și a aparaturii centrului de documentare și informare.

Prin urmare, profesorul documentarist este specialistul care creează conexiuni. Prin acțiunile pe care le desfășoară, responsabilul CDI pune în legătură elevii și profesorii prin intermediul unor activități diferite de orele de curs, pune în legătură elevii cu diverse instituții culturale și personalități de seamă, contribuind astfel la crearea unui mediu propice dezvoltării gustului pentru lectură și pentru cultură, în general.

De asemenea, foarte important este faptul că profesorul documentarist îl învață pe elev să caute, să prelucreze și să valorifice informațiile necesare, dar și să manevreze în mod corect și responsabil documentele.

Profesorul documentarist trebuie să fie, așadar, o persoană cu inițiativă, dinamică, preocupată permanent de noutăți, perseverentă și mai ales cu spirit organizatoric. Totodată, acesta trebuie să aibă abilități de lucru în echipă, să dea dovadă de tact în gestionarea situațiilor dificile și să știe să interrelaționeze. Foarte important este și faptul că responsabilul CDI trebuie să aibă competențe de utilizare a tehnologiilor moderne.

Desigur că o mare parte din aceste caracteristici pe care trebuie să le aibă profesorul documentarist se formează odată cu experiența, cu integrarea în colectivul de muncă și în urma relaționării cu elevii. Este foarte important ca înainte de a propune efectiv activități de documentare, responsabilul CDI să cunoască nevoile copiilor și politica documentară a

unității de învățământ. Dar, pentru toate acestea, este imperios necesară dăruirea pentru meserie și capacitatea de a persevera, în ciuda obstacolelor care apar.

Adriana SAVA